

xarixsis menejmentis integrirebuli sistemis mdgradobisa da efeqtianobis Sefaseba

reziume

statiaSi ganxilulia Tanamedrove etapze saqartvelos saxelmwifopolitikis prioreteti - mosaxleobis janmrTelobis Senarcuneba da gamagreba, gardamisa, xarixsis menejmentis integrirebuli sistemis mdgradobisa da efeqtianobis Sefaseba. avtoritvlis, rom jandacvis sferoSi Catarebuli reformebi mimartulia dargis ganvitarebaze da dakavSirebulia saxelmwifos mier miRebul kompleqsur RonisZiebebTan, romelic aumjobesebs samedicino daxmarebasa da servisebs. avtoris azrit, amis realizeba xdeba mravali meqanizmis meSveobit, romlebic moicavs dargis sarsurso, sakadro, normatiul-samarTlebriv da mmarTvelobit uzrunvelyofas.

sakvanzo sityvebi: saxelmwifopolitikis prioreteti, mosaxleobis janmrTeloba, janmrTelobis Senarcuneba, jandacvis reformebi, samedicino servisebi.

menejmentis integrirebuli sistemis mdgradobis SefasebisTvis, Cven mier SemuSavebulia kriteriumebis sakuTari sistema, romelic gamoiyeneba asamuSavebel midgomaTa mdgradobisa da efeqturobis indikatorebis saxiT. sabaziso kriteriumebad miRebulia kriteriumebi xarixsis menejmentis sistemis mdgradobis Sesaxeb, ISO 9001-2011 standartiT ganxorciel da 2012 wels). xarixsis menejmentis sistemis Sedegianobis mniSvnelobam Seadgina 0,99 (cxrili 1). auditis mier 2012 wels gamovlenilia umniSvnelo Seusabamobebi.

profesiuli usafrTxoebisa da Sromis dacvis menejmentis sistema Sefasebuli iyo ISO12.0.230-2007 standartis poziciidan. iTvaliswinebda upiratesobas, romelic mdgomareobda procesebisa da funqciebis urTierTqmedebaSi, riskebis Semicirebasa da maTTan

*rusudan quTaTeIaZe
ekonomikis mecnierebaTa
doqtori, profesori
mariam kvirikaSvili
stu-s doqtoranti
E-mail: barata49@mail.ru*

dakavSirebul danakargebSi, jarimebisa da samedicino organizaciis gadasaxadebis moculobaSi, sawarmo Sromis amaRlebaSi, resursebis efeqtur gamoyenebaSi, pretenziebis raodenobis SemicirebaSi, reputaciisa da momwodeblebTan urTierTobis gaumjobesebaSi, saivnesticio mimzidvelobis gazrdaSi. Sefasebis aranakleb mniSvnelovan aspeqts warmoadgens gauTvaliswinebeli incidentebi da am situaciaSi personalis operatiული qmedebეbi. cxriliSi 28 warmodgenilia ZiriTadi kriteriumebi, maTi gamotvlis meTodika da raodenobrivi Sefasebis maCvenebelebi. [53; 72-111].

aRsaniSnavia, Sromis dacvaze personalis swavlebis sakmaod maRali maCvenebeli (0,98), agreTve TanamSromelTa kolektiuri dazRvevit nebayoflobiTi uzrunvelyofis maCvenebeli (1,0), rac amaRlebs TanamSromelTa loialurobas da aumjobesebs fsiqologურ klimats kolektivSi. miznis miRwevis integraluri koeficienti Sromis dacvis sferoSi Seadgens 0,9-s, ZiriTadi procesebis Sedegianobis koeficienti Seadgens - 1,0, Sromis dacvis Sesaxeb TanamSromlebis mier moTxovnaTa dacvis koeficienti - 0,99, samuSao adgilebis atestaciis koeficienti - 1,0, Sromis dacvis RonisZiebaTa xarixsis koeficienti - 0,96, Sromis usafrTxoebis koeficienti (pirdapir damokidebul baSia ubedur SemTxvevebTan) - 1,0. Sromis dacvis Sedegianobis jamuri maCvenebeli - 0,93, rac metyvelebs centrSi profesiuli usafrTxoebis, Sromis dacvis sistemis, gamoyenebuli midgomebis efeqturobis maRali maCvenebelze.

centris ekologiuri politikis realizaciis kriteriumad, sawarmo garemos kontrolis programis farglebsi, CarTული iyo Cven mier SemuSavebuli narCenebis uti-

cxrili 1. menejmentis integrirebuli sistemis Sedegianobis Sefasebis
maCveneblebi ISO 9001 moTxovnebis mixedviT

კრიტერიუმი დასახელება	კრიტერიუმი გამოთვლის მეთოდი	კრიტ-ის წონა	შედეგობის კერძო მაჩვენებელი	
1. ხარისხის შესაბამისობის კოეფიციენტი აუცილებელ მოთხოვნებთან	შესაბამისობის სერტიფიკატის არსებობა ISO 9001:2008 = 1, არ არსებობა = 0	მიზნობრივი მაჩვენებელი		
1,00	1	1	0,15	0,15
1. ხარისხის სფეროში მიზნების მიღწევის ინტეგრალური კოეფიციენტი $\sum_{i=1}^n K/n$; K_i = ფაქტ. მაჩვ./ გეგმ. მაჩვ.	ჯამური კოეფიციენტი მიზნების ფაქტიური მიღწევის/ მიზნების საერთო რაოდენობა ხარისხის სფეროში (არ გათვალისწინება ზედმეტი შესრულება)	მიზნების მიღწევის კოეფიციენტი გეგმის მიხედვით		
0,96	0,96	1	0,15	0,144
3. სასიცოცხლო ციკლის მომსახურების, უზრუნველყოფის, გაზომვის, ანალიზისა და გაუმჯობესების პროცესების შედეგიანობის მართვის ინტეგრალური კოეფიციენტი $\sum_{i=1}^n K/n$; K_i = ფაქტ. მაჩვ./ გეგმ. მაჩვ.	ხარისხის მართვის პროცესების შედეგიანობის ჯამური კოეფიციენტი / პროცესების საერთო რაოდენობა CMK-ს პროცესების ქსელის თანახმად	ხარისხის მართვის პროცესების შედეგიანობის ინტეგრალური კოეფიციენტი გეგმის მიხედვით		
0,98	0,98	1	0,1	0,09
4. სამედიცინო დახმარების ხარისხის კოეფიციენტი უწყებრივი ექსპერტიზის მიხედვით (სადაზღვევო კომპანია)	უწყებრივი ფაქტობრივი მნიშვნელობა	არაუწყებრივი გეგმიური მნიშვნელობა		
1,00	1	1	0,15	0,15
უწყებრივი ექსპერტული მნიშვნელობის მიხედვით სამე- დიცინო დახმარების ხარისხის შეფასება	შიდაუწყებრივი ფაქტობრივი მნიშვნელობა	შიდა უწყებრივი გეგმიური მნიშვნელობა		
0,99	0,99	1	0,05	0,04
6. მომხმარებელთა სოციალური კმაყოფილების ინტეგრალური დონე (კოეფიციენტი)	სოციალური კმაყოფილების კოეფიციენტის ფაქტიური მნიშვნელობა / 100%	ადამიანების გეგმიური რაოდენობა / 100 %		
1,01	0,89	0,88	0,1	0,10
7. სახელმწიფო დავალებების ძირითად მაჩვენებელთა შესრულების კოეფიციენტი სამხარეო პროგრამის ფარგლებში	სამედიცინო მომსახურების შესრულების ფაქტიური კოეფიციენტი	სამედიცინო მომსახურების გეგმიური კოეფი- ციენტი		
0,96	0,96	1	0,1	0,09
8. სამედიცინო დახმარების მოცულობის რეალიზაციის კოეფიციენტი სახელმწიფო გარანტიის ტერიტორიული პროგრამის ფარგლებში	სამედიცინო დახმარების მოცულობის რეალიზაციის ფაქტიური კოეფიციენტი	სამედიცინო დახმა- რების რეალიზაციის გეგმიური კოეფიციენტი		
1,10	1,1	1	0,1	0,11
9. ხარისხის მენეჯმენტის სისტემის ფარგლებში პერსონალის კომპეტენტურობის კოეფიციენტი.	ხარისხის სფეროში სწავლების პროცესში მონაწილე თანამშრომელთა რაოდენობა	თანამშრომელთა საერთო რაოდენობა ანგარიშში მოყვანილ წელში		
0,89	380	428	0,05	0,04
10. მაკორექტირებელ ქმედებათა შესრულების კოეფიციენტი ხარისხის მენეჯმენტის სისტემის გარე და შიდა აუდიტების შედეგების მიხედვით	აუდიტებთან შეუსაბამობის რაოდენობა	შეუსაბამობის პროტოკოლების საერთო რაოდენობა ყველა აუდიტზე		
0,97	71	73	0,05	0,05
ხარისხის მენეჯმენტის სისტემის შედეგიანობის კოეფიციენტი	0,99			

lizaciis maCveneblebi (utilizaciis koe-
ficienti – 1,0), sawarmo garemos Sesabamiso-
ba sanitariul normebTan dawesebTan (1,0),
radiaciuli usafrTxoebis normebTan (1,0),
agretve praqtikuli RonisZiebebis maCvene-
blebi - vaqcinacia (0,69), perioduli samedici-
no Semowmeba (1,0) da perioduli samedici-
no kvlevebi (mocemuli jgufis TanamSrom-
lebi ar arian profesiuili med-Semowmebis
aucilebel cxriliSi, magram, wesebis mixed-

viT, tardeba filtvebis yovelwliuri rent-
geno logiuri kvleva da B da C hepatitis
markerebze sisxliS analizis aReba).

calkeul maCveneblad gamoiTvleoda
moTxovnebis Sesabamისobის koefficienti saxa-
nZro usafrTxoebasTan (1,0), agretve, atesta-
ciis Sedegianobis maCvenebeli Sidakliniku-
ri infeqciis profilaktikis sakiTxebTan,
epidemiis sawinaaRmdego pirvelad RonisZie-
baTa gatarebasTan, biologiuri usafrTx-

oebis moTxovnaTa dacvasTan (1,0) ISO 14001 standartebis Sesabamisad. aRsaniSnavia, rom standartebiT rekomendebuli maCvenebLebi arasruladaa gamoyenebuli samedicino organizaciasTan da adaptirebulia dargobrivi specifikis gaTvaliswinebiT. eko logiuri menejmentis sistemis Sedegianobis sabo loo koeficientma Seadgina 0,93, rac metyvelebs kvlevis farglebSi gatarebul RonisZiebaTa efeqturobaze.

socialuri pasuxismgeblobis menejmentis sistemis Sedegianobis koeficienti gamoiTvleoda Cven mier Sedgenili meTodikit, romelic iTvaliswinebda erT TanamSromelze gamomuSavebis tempis zrdis (1,19). meTodika Seiswavlis saSualo Tviur daricxuli nominaluri xelfasis fardobas regionSi saSualo Tviur daricxul nominalur xelfasTan (maCvenebliS mniSvneloba - 1,7), gaweul samuSaoze jamur saxelfaso danaxarjs (0,47), saSualo xelfasis zrdis temps (ganyofilebebis mixedvit - 1,19), saSualo Tviuri xelfasis zrdis tempis Tanafardobas erT TanamSromelze gamomuSavebulTan (maCvenebelma Seadgina 1,02); xarjs personalis swavlebaze, gadamzadebasa da kvalifikaciis amaRlebaze (0,05), agreTve, socialuri programebis realizaciaze gaweuli xarjis wils (0,2). socialur programaze gaweuli xarjis wili 2017 wels Seadgina 9116 lari. jamuri koeficientis gamoTvlaSi ar Sedioda Sesabamisobis koeficienti, romelic dakavSirebuli iyo sertifikatis aRebasTan, radgan organizacia ar isaxavda msgavs miznebs.

cxriliSi 1 warmodgenilia Sedegianobis Cven mier SemuSavebuli ZiriTadi kriteriumebi, maTi gamoTvliS meTodika da raodenobrivi Sefasebis maCvenebLebi. centris socialuri pasuxismgeblobis menejmentis sistemis Sedegianobis sabo loo koeficientia 0,89, rac asaxavs RonisZiebaTa efeqturobas, romlebic mimarTulia samedicino organizaciis socialuripolitikis realizaciaze.

analizma gviCvena, rom laboratoriebis xarixis menejmentis sistema ZiriTadi sapiloto dokumentaciis damtkicebisa da aprobirebis stadiaSi. aucilebeli dokumentaciiT damtkicebulma laboratoriebis xarixis menejmentis sistemis uzrunvelyofis koeficientma Seadgina 0,17%. amasTanave, labora-

toriuli kvlevis xarixis koeficientis maCvenebelma, laboratoriaTaSorisi xarixis kontrolis Sedegad (xarixis gareSefaseba), Seadgina 0,93; preciziu lobis moTxovnebtan gamoyenebuli meTodikebis Sesabamisobis koeficientia (CV20 variaciebis koeficientis Sesabamisoba) - 0,99, rac warmoadgens maRal maCvenebels dargSi da metyvelebs tehnologiur procesSi gamoyenebuli meTodikis muSaobis maRal xarixsze. kvlevis dasrulebis momentSi, laboratoriu li kvlevis drouli dasrulebis maCvenebeli Seadgenda 0,97-s, maSin rodesac, 2012 wels laboratoriu li kvlevis Sesrulebis TariRebis gadacdena warmoadgenda ganyofilebis umniSvnelovanes problemas da amcirebda pacientebis kmayofilebis dones (koeficienti Seadgenda 0,69-s).

laboratoriebis xarixis menejmentis sistemis Sedegianobis jamuri maCvenebeli Sesabameba ISO 15189:2003 standartS „samedicino laboratoriebi. kerZo moTxovnebi xarixsa da kompetenciasTan“ kriteriumebis moTxovnebs da misi maCvenebeli Seadgens 0,65 (cxrili30). am monacemis gaumjobeseba SesaZlebelia dokumentaciaze muSaobis dasrulebisa da damtkicebisas. diagnostikur centrSi xarixis menejmentis sistemis adituri-integrirebuli Sedegianobis analizma, gviCvena, rom laboratoriu li diagnostikis ganyofilebaSi laboratoriu li kvlevis xarixis maRali donea, rac metyvelebs gamoyenebuli meTodebis maRal Sedegianobaze. Cven mier gamoyenebulia kompleksuri midgoma, romelic iTvaliswinebs, rom samedicino organizacia moqmedebs garemosTan urTierTqmedebaSi da valdebulia, Seasrulos yvela dainteresebuli mxaris moTxovnebi. organizaciis TviT-Sefasebisas miRebul monacemTa gamoyeneba Cven mier SemuSavebuli kompleksuri meTodikis mixedvit, gvaZlevs saSualebas, SevasoT standartis xarixisa da saqmiani srulyofilebis Sesabamisobis doneebi, gavarkviot problemuri zonebi da avarCiot ganvitarabis varianti. centris mdgradobis koeficientis mniSvneloba, Cveni kvlevis mixedvit, Seadgens 0,90-s, rac metyvelebs gamoyenebuli midgomebis maRalefeqturobaze. Cveni midgoma efeqturi aRmoCnda, vinaidan igi efuZneba saukeTeso praqtikas da dargis specifikaTan aris adaptirebuli.

gamoyenebu l i l i t e r a t u r a

1. Murràó, Ñ. J. L. À framework fîr àssàssing thã ðãrfîrmance îf health systems. Theme Papers / Ñ. J. L. Muãããó, J. Frãnk // Bulletin of the World Health Organization. – WHO, 2000. – Vol. 78. – P.717–724.
2. Accreditation Handbook/J.Brennan, I. Gocdegebuure, J.Sban, D. Westerbeijden et al. // Higher Education in Europe. – UNESCO European Centre for Higher Education, 1993. – Vol. XVIII, N 2. – P. 332.
3. Adams, H. W. Integriertes Management system fur Sicherheit und Um- welts chutz / H. W. Adams // Hanser Verlag. – Munchen – Wien, 1995. – P.342.
4. Bank, J. Quality and total quality management [e l e q t r o n u l i r e s u r s i] /J.Bank.–Bloomsbury-BusinessLibrary–InformationSources,2007.–P.98.http://web.ebscohost.com/bsi/detail?vid=7&hid=120&sid=c9fee0c2-16ce-4d55-b96b686663570cc9%40SRCSM2&bdata=JnNpdGU9YnNpLWxpdmU%3d#db=bth&AN=26682650.
5. Criteria for performance excellence//Baldrige National Quality Programm. – 2002. – 58p.
6. BSI PAS 56 Guide to Business Continuity Management [e l e q t r o n u l i r e s u r s i]: http://agsc.org.uk/uploads/docs/PAS56guidetoBCM.pdf.
7. Coleman, S. Where next for ISO 9000 companies? S. Coleman, Douglas // The TQM Magazine. – 2003. – Vol. 15, N 2. – P. 110.
8. Dale, B. G. Managing quality; 3-rded. / B. G. Dale. – Oxford: Blackwell Publishers, 1999–376p.
9. Douglas A. The case for ISO 9000/A. Douglas, S. Coleman//The TQM Magazine. 2003.Vol. 15. N5.-P.316-324.

EVALUATION OF SUSTAINABILITY AND EFFICIENCY OF THE INTEGRATED MANAGEMENT SYSTEM

RUSUDAN QUTATELADZE
Doctor of Economic Sciences, professor
MARIAM KVIRIKASHVILI
The Doctoral Student of GTU
E-mail: barata49@mail.ru

Summary

The article discusses the priority of Georgia's state policy on the modern stage - preserving and strengthening the health of the population, as well as assessing the sustainability and efficiency of the integrated management system. The author believes that the reforms carried out in the field of health are directed towards development of the sector and are related to the complex measures taken by the state, which improves medical care and services. In the opinion of the author, this is realized through a number of mechanisms covering the sector's resource, staff, normative and legal and governance.

Keywords: Priority of the state policy, health of the population, health care, health care reforms, medical services.